

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

для студентів

спеціальності

072 Фінанси, банківська

справа та страхування

освітньо-професійної програми

Фінанси і кредит

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Розробник: Запара Олексій Васильович, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Запара Олексій Васильович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 17 » листопада 2023 року № 6

Голова циклової комісії Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролоновано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90	
Курс	1	2
Семестр	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1,5	1,5
Обсяг кредитів	1,5	1,5
Обсяг годин, в тому числі:	45	45
Аудиторні	22	20
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	21	21
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування системи теоретичних знань про економічні відносини як суспільну форму виробництва, проблеми ефективного використання обмежених виробничих ресурсів і шляхи забезпечення суспільних потреб у різних суспільно-економічних формаціях, теоретичне обґрунтування соціально-економічних процесів, які відбуваються у суспільстві; розкриття закономірностей розвитку суспільного виробництва; формування у студентів економічного образу мислення, наукового світогляду, вміння постійно оновлювати і вдосконалювати знання, використовувати їх для аналізу господарської практики.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:

- вивчення загальних засад економічного життя суспільства;
- розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв'язку її структурних елементів;
- з'ясування механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності;
- визначення принципів рис основних соціально-економічних систем та напрямів їх еволюції
- ролі економічної теорії в розробленні шляхів вдосконалення економіки країни.

Дисципліна «Економічна теорія», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами наступними **компетентностями**:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК 5	Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	1 - 18
ЗК 6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	1 - 18
ЗК 8	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1 - 18
Спеціальні компетентності		
СК 1	Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування	1-18
СК 2	Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства	6-12
СК 3	Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури	13-18
СК 4	Розуміння принципів організації фінансових відносин	6-8, 10

СК 7	Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування	6-8
СК 10	Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування	4, 5, 15
СК 11	Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування	6-8, 15, 16
Предметні компетентності		
	знання понятійно-категоріального апарату з економічної теорії	1-5, 7, 8
	володіння методологічною базою спостереження, ідентифікації, класифікації, аналізу, синтезу в професійній діяльності	1-5
	розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії як системи знань, вміння науково обґрунтовувати особливості формування і розвитку соціально-економічних явищ в умовах становлення ринкової економіки України	3, 5, 8, 15-17
	здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку підприємництва, ринкових відносин, фінансово-кредитної та банківської системи господарства країни	8-11, 13, 16
	вміння проводити ґрунтовний аналіз соціальної спрямованості господарської діяльності держави та підприємства, економічного середовища населення в окремих країнах	10, 15-18
	сприйняття цілісності світового господарства та місця у ньому вітчизняної економіки, розуміння значення міжнародних економічних відносин, розуміння змісту глобалізаційних процесів та їх впливу на національну економіку	18
	здатність приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків	10-12
	здатність ефективно та самостійно діяти у нестандартних ситуаціях, використовуючи набуті фахові знання	8-12

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент:

- знає економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами (РН 03);
- знає і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем (РН 04);
- дотримується вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень (РН 05);
- застосовує набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань (РН 06.);
- здійснює пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності (РН 08);
- вміє розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності (РН 09);
- використовує професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети (РН 13);
- застосовує інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування (РН 14);
- виявляє навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань (РН 15);
- формує шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства;
- розуміє суть економічних явищ та процесів;
- оцінює економічний зміст відносин власності, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ в суспільстві, економічних систем, суперечностей господарського розвитку, потреб та інтересів;
- знає зміст основних категорій, законів та принципів ринкової економіки;
- використовує механізм становлення різних форм господарювання, розвитку ринкової інфраструктури, ціноутворення на макро- і мікрорівнях;
- аналізує суть циклічного розвитку економіки, економічної кризи та шляхів її подолання;
- володіє ключовими питаннями трансформаційних процесів з погляду нових світоглядних, концептуальних і теоретичних підходів економічного життя і науки;
- оцінює особливості сучасного стану вітчизняної економіки, реформування відносин власності, реструктуризації підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
		Разом	Аудиторні	Лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку</i>						
1	Економічна теорія як фундаментальна наука	4	2	2		2
2	Виробництво і його основні чинники	7	3	1	2	4
3	Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	3	1	1		2
4	Економічна система суспільства	6	2	2		4
5	Відносини власності в економічному житті суспільства	8	4	2	2	4
	Модульна контрольна робота 1	2				
Разом за змістовним модулем		30	12	8	4	16
<i>Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок. Підприємництво в ринковій економіці</i>						
6	Загальні основи товарного виробництва	2	1	1		1
7	Гроші. Закони грошового обігу	4	3	1	2	1
8	Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	4	2	2		2
9	Конкуренція і монополії	5	3	1	2	2
10	Підприємство і підприємництво	3	1	1		2
11	Капітал. Витрати виробництва і прибуток	6	4	2	2	2
12	Особливості підприємництва в сільському господарстві	4	2	2		2
	Модульна контрольна робота 2	2				
Разом за змістовним модулем		30	16	10	6	12
<i>Змістовий модуль 3. Суспільне відтворення і геоekonomіка</i>						
13	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	5	1	1		4
14	Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли	3	3	1		2
15	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	4	2	2		2
16	Державне регулювання національної економіки	6	4	2	2	2
17	Зайнятість і безробіття	4	2	2		2
18	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин	6	4	2	2	2
	Модульна контрольна робота 3	2				
Разом за змістовним модулем		30	14	10	4	14
Всього		90	42	28	14	42

* з урахуванням модульного контролю (6 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку

Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна наука

Зародження, еволюція та етапи становлення економічної теорії.

Економічна теорія в системі наук. Предмет та основні функції економічної теорії. Економічна теорія як наука про виробничі відносини у взаємодії з продуктивними силами. Методи дослідження економічних явищ.

Основні напрями і школи світової економічної думки.

Ключові слова: економіка, економічна теорія, потреби, економічна поведінка, ресурси, економічні відносини, економічні блага.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 2. Виробництво і його основні чинники

Зміст виробництва та його складові елементи. Процес виробництва як взаємодія продуктивних сил та виробничих відносин.

Продуктивні сили суспільства, їх функціональна структура. Показники розвитку продуктивних сил. Виробничі відносини, їх суть, система і структура. Взаємодія продуктивних сил і виробничих відносин. Структура суспільного виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Основні чинники виробництва. Фактори суспільного виробництва. Цілі і наслідки виробництва. Ефективність суспільного виробництва.

Ключові слова: суспільне виробництво, фактори виробництва, продуктивні сили, економічна ефективність, соціальна ефективність.

Література: [2; 8; 9].

Тема 3. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Потреби як спонукальний мотив економічної діяльності людей. Економічні інтереси.

Безмежність потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії.

Роль виробництва у задоволенні потреб. Види економічних ресурсів. Обмеженість ресурсів. Проблема вибору застосування ресурсів. Крива виробничих можливостей.

Вирішення проблеми безмежних потреб та обмежених економічних ресурсів.

Ключові слова: економічні блага, домогосподарство, попит, пропозиція, споживча поведінка, гранична корисність, крива байдужості, бюджетне обмеження, бюджетна лінія, споживча рівновага, дохід.

Література: [2; 6; 8; 9].

Тема 4. Економічна система суспільства

Економічна система: її сутність та структурні елементи. Типи і еволюція економічних систем. Формаційний і загально цивілізаційний підходи до типізації суспільства. Класифікація економічних систем за формами власності на засоби виробництва і за способом управління господарською діяльністю: традиційна,

ринкова, командна і змішана економічна системи.

Закономірності та особливості розвитку перехідних економік. Економічні реформи в Україні.

Ключові слова: економічна система, перехідна економіка, модель ринку, трансформаційна економіка.

Література: [2; 6; 8; 9].

Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства

Власність, її сутність і місце в економічній системі. Економічний та юридичний зміст власності. Суб'єкти та об'єкти власності.

Типи, форми і види власності. Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі. Роздержавлення та приватизація власності в Україні.

Ключові слова: власність, суб'єкти та об'єкти власності, типи, форми і види власності, роздержавлення та приватизація.

Література: [2; 7; 8; 9].

Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок

Тема 6. Загальні основи товарного виробництва

Основні форми економічного життя людей. Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі.

Товарне виробництво: причини виникнення, сутність, ознаки і роль в розвитку суспільства. Проста і розвинена форми товарного виробництва.

Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої в товарі. Величина вартості товару та фактори, що на неї впливають.

Теорії вартості і ціни. Закон вартості, його сутність і функції.

Ключові слова: товар, товарне виробництво, просте товарне виробництво, складне товарне виробництво, економічні блага, закон вартості.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 7. Гроші. Закони грошового обігу

Виникнення і розвиток грошових відносин. Сутність грошей. Еволюція і типи грошей. Функції грошей.

Грошовий обіг і його закони.

Суть, причини, види і соціально-економічні наслідки інфляції.

Грошова система: суть, елементи, типи.

Ключові слова: гроші, грошова маса, грошові агрегати, швидкість обігу грошей, монетизація, грошово-кредитна політика, інфляція, грошова реформа.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 8. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва

Суть, функції і умови формування ринку. Ринковий механізм та його основні елементи: попит, пропозиція, ринкова ціна, економічна конкуренція.

Попит і пропозиція. Ринкова рівновага та механізм її досягнення. Ринкова ціна.

Структура та інфраструктура ринку.

Ключові слова: ринок, ринкова інфраструктура, ринок землі, ринок капіталів, ринок робочої сили, рента, ринок цінних паперів.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 9. Конкуренція і монополії

Конкуренція та її значення. Типи конкуренції. Методи конкуренції.

Монополізм, вплив монополій на економічні процеси. Форми монополій. Антимонопольне законодавство та антимонопольна політика.

Особливості ринкових відносин в Україні.

Ключові слова: конкуренція, раціональна поведінка, досконала конкуренція, недосконала конкуренція, монополія, олігополія, антимонопольна політика.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 10. Підприємство і підприємництво

Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності. Підприємство - первинна ланка ринкової економіки. Основні типи, принципи та функції підприємств. Етичні основи підприємницької діяльності.

Малий бізнес та його роль в економіці. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні.

Ключові слова: підприємництво, підприємство, безбитковість, рентабельність.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 11. Капітал. Витрати виробництва і прибуток

Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура капіталу. Витрати виробництва: їх суть та класифікація. Валовий дохід і прибуток підприємства. Норма прибутку. Кругообіг і оборот промислового капіталу. Амортизація.

Ключові слова: витрати, нормальний прибуток, постійні витрати, змінні витрати, собівартість, дохід, прибуток, капітал, амортизація.

Література: [2; 4; 5; 6].

Тема 12. Особливості підприємництва в сільському господарстві

Особливості аграрного виробництва. Сутність аграрних відносин. Власність на землю. Форми господарювання у сільському господарстві. Земельна рента: абсолютна і диференціальна.

Механізм ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. Аграрна політика держави та аграрні реформи.

Ключові слова: аграрні відносини, земельний капітал, рента, аграрна політика.

Література: [2; 4; 6; 9].

Змістовий модуль 3. Суспільне відтворення і геоeкономіка

Тема 13. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

Сутність та види суспільного відтворення.

Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення і показники національного продукту. Валовий національний продукт. Валовий внутрішній продукт. Методи розрахунку ВВП.

Кругообіг доходів і витрат в національному господарстві.

Виробничий потенціал національної економіки. Національне багатство, його зміст і структура.

Ключові слова: макроекономіка, національні рахунки, національна економіка, національний продукт, реальний ВВП, номінальний ВВП, чистий національний продукт, національний дохід, особистий дохід, національне багатство, ефективність макроекономіки.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 14. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли

Економічне зростання і економічний розвиток. Типи економічного зростання.

Чинники економічного зростання та його показники.

Циклічність економічного розвитку. Причини і основні характеристики циклічних коливань. Види економічних циклів. Економічні кризи.

Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні.

Ключові слова: зростання, економічний цикл, криза, наслідки криз, зайнятість, безробіття, інфляція, антиінфляційна політика.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 15. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини

Суть та роль розподілу в процесі відтворення. Сутність національного доходу, його форми. Стадії руху національного доходу: виробництво, розподіл, перерозподіл, використання (споживання та нагромадження). Джерела і розподіл національного доходу.

Споживання національного доходу Фонд споживання.

Доходи населення, їх види і джерела формування. Заробітна плата - основна форма доходів. Суспільні фонди споживання, їх сутність та види.

Особисті доходи та рівень життя населення та його показники.

Ключові слова: національне багатство, споживання, нагромадження, доходи, заробітна плата.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 16. Державне регулювання національної економіки

Еволюція поглядів на роль держави в економічному житті. Вчення Дж. Кейнса. Діяльність держави щодо забезпечення економічної рівноваги. Форми та методи державного регулювання економіки. Регулююча діяльність держави в соціальній сфері. Державний бюджет.

Ключові слова: державна власність, регулювання економіки, соціальна політика держави.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 17. Зайнятість і безробіття

Зайнятість населення і її основні форми. Ринок робочої сили

Безробіття: суть, причини, види. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Рівень безробіття. Природний рівень безробіття. Закон Оукена.

Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги. Особливості зайнятості та безробіття в Україні

Ключові слова: зайнятість, трудові ресурси, ринок праці, безробіття.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 18. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин

Світове господарство: поняття, основні етапи розвитку. Міжнародна економічна інтеграція. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Сутність і форми міжнародного руху капіталів. Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.

Основні глобальні проблеми сучасності. Економічні аспекти глобальних проблем. Причини виникнення і сутність глобальних проблем.

Ключові слова: світове господарство, глобалізація, глобалізація економіки, глобальні проблеми, міжнародні економічні відносини.

Література: [2; 7; 8; 9].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Для оцінювання рівня знань студентів при вивченні дисципліни використовується 12-бальна шкала.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за 12-ти бальною шкалою
I. Початковий	1	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі
	2	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Студент (студентка): – має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
II. Середній	4	Студент (студентка): – має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити; – виконує елементарне навчальне завдання із допомогою викладача
	5	Студент (студентка): – має рівень знань вищий, ніж початковий; – може з допомогою викладача відтворити значну частину навчального матеріалу
	6	– Студент (студентка): – пояснює основні поняття навчального матеріалу; – може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; – вміє за зразком виконати просте навчальне завдання
III. Достатній	7	Студент (студентка): – вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; – може пояснити основні процеси та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; – вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
	8	Студент (студентка) вміє: – аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; – контролювати власну діяльність; – самостійно виправляти вказані викладачем помилки; – самостійно визначати спосіб розв'язування навчальної задачі
	9	Студент (студентка): – вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; – вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; – самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; – може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання
IV. Високий	10	Студент (студентка): – володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи

		власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; – вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані
	11	Студент (студентка): – володіє узагальненими знаннями з предмета; – вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; – вміє самостійно знаходити джерела даних і відомостей та використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; – використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; – вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою
	12	Студент (студентка): – має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; – вільно опановує та використовує нові інформаційні джерела для поповнення власних знань та розв'язування задач

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

№ теми	Питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин
1.	Методи економічних досліджень. Основні напрями і школи світової економічної думки	2
2.	Структура суспільного виробництва. Фактори суспільного виробництва. Ефективність суспільного виробництва	4
3.	Економічні інтереси. Виробничі можливості суспільства	2
4.	Економічні реформи в Україні	4
5.	Власність, її сутність і місце в економічній системі. Типи, форми і види власності. Суб'єкти та об'єкти власності	4
6.	Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі. Закон вартості, його сутність і функції	1
7.	Виникнення і розвиток грошових відносин. Соціально-економічні наслідки інфляції	1
8.	Структура та інфраструктура ринку	2
9.	Антимонопольне законодавство та антимонопольна політика	2
10.	Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності	2
11.	Структура капіталу. Амортизація	2
12.	Аграрна політика держави та аграрні реформи	2
13.	Виробничий потенціал національної економіки. Національне багатство, його зміст і структура	4
14.	Циклічність економічного розвитку. Причини і основні характеристики циклічних коливань. Види економічних циклів	2
15.	Суть та роль розподілу в процесі відтворення. Джерела і розподіл національного доходу. Особисті доходи та рівень життя населення та його показники	2

16.	Форми та методи державного регулювання економіки. Державний бюджет	2
17.	Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги.	2
18.	Міжнародна економічна інтеграція. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство. Економічні аспекти глобальних проблем. Причини виникнення і сутність глобальних проблем	2
	Всього годин	42

Оцінювання завдань для самостійної роботи здійснюється за 12-бальною шкалою

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Завдання модульних контрольних робіт у своїй сукупності охоплюють усі теми кожного модуля. Кількість варіантів кожного комплекту МКР - 15. Кожен варіант складається: визначення понять (2 питання в кожному варіанті) та тестові завдання. Модульна контрольна робота оцінюється за 12-бальною шкалою.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як залік. Виставляється за результатами виконання студентами програми курсу за 12-бальною шкалою.

6.5. Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Шкала відповідності оцінок за 12-бальною і 100-бальною шкалою

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	90-93
9	B	86-89
8	B	82-85
7	C	75-81
6	D	69-74
5	E	65-68
4	E	60-64
3	FX	35-59
2	F	20-34
1	F	0-19

7. Навчально-методична карта дисципліни «Економічна теорія»

Разом: 90 год., лекції - 28 год., семінарські заняття - 14, самостійна робота - 42 год. модульний контроль - 6 год.

Назва модуля	Загальні основи соціально-економічного розвитку			Товарне виробництво і ринок. Підприємництво в ринковій економіці					Суспільне відтворення і геоeкономіка				
Теми лекцій	Економічна теорія як фундаментальна наука	Виробництво і його основні чинники. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	Економічна властивості економічному житті суспільства	Загальні основи товарного виробництва. Гроші. Закон грошового обігу	Ринок економічна форма організації суспільного виробництва	Концентрація і монополії. Підприємство і підприємство	Капітал. Витрати виробництва і прибуток	Особливості підприємництва. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли відтворення	Форми суспільного продукту в процесі. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли відтворення	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Державне регулювання національної економіки	Зайнятість	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин

Теми семінарських та практичних занять		Виробництво і його основні чинники. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства		Відносини власності в економічному житті і суспільства	Загальні основи товарного виробництва. Гроші. Закони грошового обігу		Конкуренція і монополії	Капітал. Витрати виробництва і прибутки				Державне регулювання національної економіки		Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин
Види поточного контролю	МКР – 12 балів			МКР – 12 балів				МКР – 12 балів						
	Залік за результатами трьох модулів													

8. Рекомендована література

Основна:

1. Економічна теорія. Політекономія: підручник. В.Д. Базилевич та ін.; ред. В. Д. Базилевич; Київський національний університет. 9-те вид., доп. - Київ: Знання, 2014. 710 с.
2. Економічна теорія. Національна економіка : підруч. Редактор В.М. Тарасевич ; рецензент: О.І. Амоша, А.А. Чухно. К. : Знання, 2012. 272 с.
3. Економічна теорія : підруч. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна; Київський національний торговельно-економічний університет. К. : КНТЕУ, 2017. 608 с.
4. Чепінога В.Г. Економічна теорія : підруч. 2-е видання, стереотипне. К. : Юрінком Інтер, 2019. 656 с.
5. Чепінога В.Г. Основи економічної теорії : Навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
6. Якобчук В.П. Економічна теорія: навч. посіб. 3-тє вид., перероблене. К. : Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.

Допоміжна

1. Горлач М.І., Соколов М.О., Кривов М.І., Лисенко С.Ф., та ін. Економічна теорія: Підручник для вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 532 с.
2. Політична економія. За ред. К. Т Кривенка, К.: КНЕУ, 2001. 508 с.
3. Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Політекономія: Підручник. 3-тє видання, перероблене і доповнене. К. : Знання, 2006. 390 с.
4. Степура О.С., Єремєєв О.С., Пономарьова Т.Ю., Степура М.О. Політична економія : Навч. посіб. К. : Кондор, 2006. 408 с.
5. Економічна теорія. Політекономія: практикум : навч. посіб. Ред. В. Д. Базилевич. К. : Знання, 2010. 494 с.
6. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Ред: В.М. Семенко, Д.І. Коваленко. К. : Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

Періодичні видання

1. Журнал «Економічна теорія».
2. Журнал «Економіка та держава».
3. Журнал «Економіка та суспільство».
4. Газета «Бізнес».
5. Газета «Коммерсантъ».

Інтернет-ресурси

1. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С., Ч.1; Ч.2: Загальна економічна теорія; Спеціальна економічна теорія. К.: Ніка-Центр; Ельга, 2002. 527 с. URL : http://buklib.net/component/option,com_jbook/Itemid,99999999/catid,254/
2. Беляєв О. О., Бебело А. С. Політична економія: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2001. 328 с. URL : <http://studentbooks.com.Ua/content/view/263/50/1/0/>
3. Економічна теорія. Посібник для вищої школи. Воробйов Є. М., Гриценко А. А., Лісовицький В. М., Соболев В. М. Під заг. ред. Воробйова Є. М. Харків-Київ, 2003. 704 с. URL : <http://www.library.if.ua/books/65.html#>
4. Комарницький І.Ф. Економічна теорія. Навч. посіб. Чернівці, 2006. 334 с. URL : http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=58

5. Крупська, Л. П., Тимченко, І. Є. Чорна економіка (профільний рівень). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Т.1. Харків, В-во «Ранок», 2018. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/786>

6. Федоренко В.Г. Політична економія. К.: Алерта, 2005. URL : http://pidruchniki.ws/15840720/politekonomiya/politichna_ekonomiya-fedorenkovg